

СЪКРАТЕНО УМНОЖЕНИЕ И ДѢЛЕНИЕ.

Съкращено умноженіе.

55. Умноженіе-то може да ся прави по-вкѣсо по слѣдующы-ты правила:

Примѣръ 1. *Да ся умножи число 672 на 99.*

Като умножимъ зададено-то число на 100, щемъ получимъ 67200. Да ся умножи 672 на 100 ще рѣче: да ся състави сборъ отъ сто събираемы, отъ кои-то всякое е равно съ 672; нъ спорядъ зададено-то трѣбва да ся земжъ такывы събираемы само 99; слѣд. въ найденый сборъ 67200 вхожда повече едно събираемо 672, а затова трѣбва изъ число 67200 да ся извади 672. Оттова слѣдува, че *за да ся умножи какво-да-было число на 99, да умножимъ това число на 100 и изъ найдено-шо произведение да извадимъ зададено-шо число.*

2. *Да ся умножи число 3462 на 999.*

Да умножимъ зададено-то число на 1000 щемъ получимъ 3462000. Число 3462000 е равно съ сбора на 1000 събираемы, отъ кои-то всяко е 3462; нъ зачто-то трѣбва да ся състави сборъ отъ 999 събираемы. то число 3462000 съдржи повече едно събираемо 3462; слѣдов. изъ 3462000 трѣбва да ся извади 3462. Оттова заключаемы, какво, за да ся умножи какво-да-было число на 999, да умножимъ това число на 1000 и изъ найдено-то произведение да извадимъ дадено-то число.

3. *Да ся умножи число 4567 на 79.*

Да умножимъ зададено-то число на 80 щемъ найдемъ произведение 365360; послѣ изъ 365360 да извадимъ 4567. Така, спорядъ задавж-тж трѣбва да ся състави сборъ отъ 79 събираемы; нъ зачто-то число 365360 е равно съ сбора на 80 събираемы, то изъ число 365360 трѣбва да ся извади лишно-то събираемо 4567.

Съще така ся производи умноженіе на 19, на 29, на 39 и т. н.